

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)  
της 7ης Δεκεμβρίου 2006 \*

Στην υπόθεση C-13/06,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε  
στις 9 Ιανουαρίου 2006,

**Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τον Δ. Τρια-  
νταφύλλου, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Ελληνικής Δημοκρατίας**, εκπροσωπούμενης από τον Π. Μυλωνόπουλο και  
Κ. Μπόσκοβιτς, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

\* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. N. Cunha Rodrigues, προεδρεύοντα του τετάρτου τμήματος, K. Schiemann (εισηγητή) και E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

**Απόφαση**

- <sup>1</sup> Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία, επιβάλλοντας φόρο προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ) στις υπηρεσίες οι οποίες συνίστανται στην παροχή οδικής βοήθειας σε περίπτωση βλάβης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49, στο εξής: έκτη οδηγία).

2 Κατά το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας:

«Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα κράτη μέλη απαλλάσσουν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και απλή εφαρμογή των προβλεπομένων κατωτέρω απαλλαγών και να αποτρέπεται ενδεχόμενη φοροδιαφυγή φοροαποφυγή και κατάχρηση:

α) τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εργασίες, περιλαμβανομένων και των συναφών προς τις πράξεις αυτές παροχών υπηρεσιών, που πραγματοποιούνται από τους ασφαλιστές και ασφαλιστικούς πράκτορες».

3 Το άρθρο 15, παράγραφος 42, του ελληνικού νόμου 2166/1993 (ΦΕΚ Α' 137 της 24ης Αυγούστου 1993) ορίζει:

«[...] τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα οδικής βοήθειας υπόκεινται στον ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 1642/86, σε ό,τι αφορά στα ποσά τα οποία εισπράττουν ως αντάλλαγμα, είτε με τη μορφή συνδρομής είτε εκτάκτως, όταν παρέχουν οδική βοήθεια ή άλλες συναφείς ατομικές υπηρεσίες.»

4 Η Επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι, κατ' εφαρμογήν αυτού του άρθρου 15, παράγραφος 42, επιβάλλεται ΦΠΑ επί της σταθερής ετήσιας συνδρομής που καταβάλλουν οι συνδρομητές της ΕΛΠΑ (Ελληνικής Λέσχης Αυτοκινήτου και

Περιηγήσεων) για την παροχή βοήθειας σε περίπτωση βλάβης ή ατυχήματος οχήματος και κρίνοντας ότι οι σχετικές πράξεις πρέπει να τυγχάνουν της προβλεπόμενης από το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας απαλλαγής, απηύθυνε στις 7 Ιουλίου 2004 επιστολή οχλήσεως στην Ελληνική Δημοκρατία.

- 5 Η Επιτροπή, επειδή δεν ικανοποιήθηκε από την απάντηση του εν λόγω κράτους μέλους του απηύθυνε, στις 22 Δεκεμβρίου 2004, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία το κάλεσε να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα προκειμένου να θέσει τέρμα στην προβαλλόμενη παράβαση.
- 6 Με την από 23 Φεβρουαρίου 2005 απάντησή της σ' αυτήν την αιτιολογημένη γνώμη, η Ελληνική Κυβέρνηση αμφισβήτησε την προσαπτόμενη παράβαση, υποστηρίζοντας, ιδίως, ότι οι επίμαχες υπηρεσίες οδικής βοήθειας, οι οποίες δεν παρέχονται από ασφαλιστή ή ασφαλιστικό πράκτορα, δεν συνιστούν ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές εργασίες κατά την έννοια του άρθρου 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας.
- 7 Με το δικόγραφο της προσφυγής της, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι υπηρεσίες οδικής βοήθειας που παρέχουν οι ειδικευμένοι οργανισμοί στα μέλη τους σε περίπτωση βλάβης οχήματος μπορούν να περιληφθούν στην έννοια της ασφαλίσεως, καθόσον ο καλυπτόμενος κίνδυνος αφορά το αβέβαιο γεγονός της ακινητοποίησης του οχήματος σε απροσδιόριστο σημείο, κατόπιν βλάβης επισυμβαίνουσας κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει η οικεία συνδρομή.
- 8 Με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η Ελληνική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί την προσαπτόμενη σ' αυτήν παράβαση. Προβάλλει, απλώς, ότι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών προτίθεται να καταργήσει το άρθρο 15, παράγραφος

42, του νόμου 2166/1993. Κατόπιν της εκφρασμένης βουλήσεώς της να τροποποιήσει τη σχετική νομοθεσία, η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η παρούσα διαδικασία καθίσταται άνευ αντικειμένου και ότι η Επιτροπή πρέπει να παραιτηθεί της προσφυγής της.

- <sup>9</sup> Πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι απαλλαγές που προβλέπει το άρθρο 13 της έκτης οδηγίας συνιστούν αυτοτελείς έννοιες του κοινοτικού δικαίου, οι οποίες αποσκοπούν στην αποφυγή αποκλίσεων κατά την εφαρμογή του συστήματος ΦΠΑ από ένα κράτος μέλος σε άλλο (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 25ης Φεβρουαρίου 1999, C-349/96, CPP, Συλλογή 1999, σ. I-973, σκέψη 15, και της 20ής Νοεμβρίου 2003, C-8/01, Taksatorringen, Συλλογή 2003, σ. I-13711, σκέψη 37 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- <sup>10</sup> Όσον αφορά, ειδικότερα, την κατά το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας έννοια των «ασφαλιστικών εργασιών», η οποία δεν ορίζεται στην οδηγία αυτή, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι οι ασφαλιστικές εργασίες χαρακτηρίζονται, κατά γενική παραδοχή, από το γεγονός ότι ο ασφαλιστής αναλαμβάνει, μετά την καταβολή του ασφαλιστρού, να προβεί, σε περίπτωση επελεύσεως του καλυπτομένου κινδύνου, στη συμφωνηθείσα κατά τη σύναψη της συμβάσεως παροχή προς τον ασφαλισμένο (βλ., μεταξύ άλλων, προαναφερθείσα απόφαση Taksatorringen, σκέψη 39, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- <sup>11</sup> Το Δικαστήριο έχει, επίσης, διευκρινίσει ότι δεν είναι αναγκαίο να συνίσταται σε καταβολή χρηματικού ποσού η παροχή στην οποία δεσμεύθηκε να προβεί ο ασφαλιστής σε περίπτωση ατυχήματος, δεδομένου ότι η παροχή αυτή μπορεί επίσης να συνίσταται σε δραστηριότητες παροχής βοήθειας, είτε σε χρήμα είτε σε είδος, όπως οι περιγραφόμενες στο παράρτημα της πρώτης οδηγίας 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1973, περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητος πρωτασφαλίσεως, εκτός της ασφαλίσεως ζωής, και την άσκηση αυτής (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 157), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 84/641/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 1984 (ΕΕ L 339, σ. 1, στο εξής: οδηγία 73/239). Το Δικαστήριο, ειδικότερα, έκρινε σχετικώς ότι δεν συντρέχει λόγος διαφορετικής

ερμηνείας του όρου «ασφάλιση» αναλόγως του αν αυτός περιέχεται στην οδηγία 73/239 ή στην έκτη οδηγία (προαναφερθείσα απόφαση CPP, σκέψη 18).

- <sup>12</sup> Σχετικώς με το ζήτημα αυτό μπορεί να επισημανθεί, μεταξύ άλλων, ότι η κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 73/239 έννοια της ασφαλιστικής δραστηριότητας περιλαμβάνει τη δραστηριότητα παροχής βοήθειας της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Η βοήθεια αυτή, η οποία παρέχεται σε πρόσωπα τα οποία περιέρχονται σε δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια μετακινήσεων ή απουσίας από την κατοικία ή τον τόπο της συνήθους διαμονής τους, συνίσταται στην ανάληψη, έναντι προηγούμενης καταβολής ασφαλιστρού, της υποχρέωσης άμεσης παροχής βοήθειας στον βάσει συμβάσεως περί παροχής βοήθειας δικαιούχο, όταν αυτός περιέρχεται σε δυσχερή θέση λόγω τυχαίου γεγονότος. Μια τέτοια βοήθεια μπορεί, μεταξύ άλλων, να συνίσταται σε παροχές σε είδος, με ενδεχόμενη χρησιμοποίηση του προσωπικού ή των υλικών μέσων του παρέχοντος τη βοήθεια. Όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής, η βοήθεια μπορεί, μεταξύ άλλων, να συνίσταται, σε περίπτωση βλάβης ή ατυχήματος οδικού οχήματος, στην επί τόπου επισκευή ή μεταφορά του οχήματος σε τόπο όπου θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η επισκευή.

- <sup>13</sup> Τέλος, όσον αφορά το ότι η ΕΛΠΑ δεν έχει την ιδιότητα του ασφαλιστή, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο, καίτοι υπογράμμισε ότι οι απαλλαγές που προβλέπει το άρθρο 13 της έκτης οδηγίας πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικώς, εντούτοις, είχε προηγουμένως κρίνει ότι ο όρος «ασφαλιστικές εργασίες» του άρθρου 13, Β, στοιχείο α', της οδηγίας αυτή έχει, κατ' αρχήν, την απαιτούμενη εμβέλεια ώστε να περιλαμβάνει την παροχή ασφαλιστικής καλύψεως εκ μέρους υποκειμένου στον φόρο ο οποίος δεν είναι ο ίδιος ασφαλιστής, αλλά παρέχει στους πελάτες του τέτοια κάλυψη στο πλαίσιο συλλογικής ασφαλίσεως, χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες ασφαλιστή αναλαμβάνοντος τον ασφαλιζόμενο κίνδυνο (προαναφερθείσα απόφαση CPP, σκέψη 22).

- 14 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι, όπως ορθώς υπογράμμισε η Επιτροπή, οι υπηρεσίες οδικής βοήθειας που υποχρεούνται να παράσχει στους συνδρομητές του οργανισμός όπως η ΕΛΠΑ, έναντι της εκ μέρους τους καταβολής σταθερής ετήσιας συνδρομής, σε περίπτωση επελεύσεως του καλυπτόμενου από τον εν λόγω οργανισμό κινδύνου βλάβης ή ατυχήματος, περιλαμβάνονται στην έννοια των κατά το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας «εργασιών ασφαλίσεως» οι οποίες, επομένως, πρέπει να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ.
- 15 Κατά συνέπεια, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία, επιβάλλοντας ΦΠΑ επί των υπηρεσιών παροχής οδικής βοήθειας σε περίπτωση βλάβης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας.

### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- 16 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Ελληνικής Δημοκρατίας και η τελευταία ηττήθηκε, επιβάλλεται να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Η Ελληνική Δημοκρατία, επιβάλλοντας φόρο προστιθέμενης αξίας επί των υπηρεσιών οδικής βοήθειας σε περίπτωση βλάβης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 13, Β, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ

**του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση.**

**2) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)